

Aktivity do třídnických hodin

Tyto pracovní listy popisují příklady možných aktivit, které lze využít v rámci třídnických hodin či na setkáních žákovského parlamentu. Tyto tři aktivity děti rozvíjí a podporují v nich schopnost zhodnocení vlastních schopností, své práce a míru zapojení, participace.

Nejdříve se zaměříme na aktivitu posilující schopnost prezentovat své názory, kultivovaně diskutovat a vytvářet bezpečné prostředí pro debatu. Druhá aktivita se zabývá hledáním možných řešení problémů a jejich porovnáváním, což vede ke vzájemnému porozumění. Poslední a stěžejní aktivitou je následná evaluace a reflexe celé diskuze, důležité především pro další posun diskuze ve třídě a žákovském parlamentu.

Žákovský parlament ve školách je důležitým nástrojem, který může škole velmi pomoci v její přípravě dětí na občanský a demokratický způsob života. Samotný vznik žákovských parlamentů začíná svobodnou volbou svých zástupců z jednotlivých tříd. Tito zástupci a zástupkyně přednáší potřeby třídy na zasedání žákovského parlamentu, kde řeší předložený problém či potřeby společně s ostatními zvolenými dětmi z jiných tříd. Úlohou zasedání je kultivovanou diskuzí dospět k aplikovatelnému řešení problému. V posilování schopností jednotlivých žáků a žákyň v těchto kompetencích může efektivně pomoci i zařazení následujících aktivit.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Realizováno v rámci projektu Demokracie na Lyčkárně II, reg. číslo CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002094

Aktivity čerpány ze zdroje: Centrum demokratického učení. Metodiky a příručky: Žákovský parlament I. – III. Dostupné online z: <https://cedu.cz/polozka/zakovsky-parlament-i-iii>

Aktivita 1: Lovíme názory

Účelem aktivity je vést děti ke konstruktivní a kultivované diskuzi. Seznamují se s názory svých spolužáků a bezpečně diskutují ve skupině o tématech spojených s fungováním žákovského parlamentu. Výsledkem této diskuze je najít možná řešení a zjistit i odlišné pohledy na daný problém.

Při aktivitě děti kromě posilování kompetencí demokratického rozhodování také rozvíjí své prezentační schopnosti.

Pomůcky: Formuláře „Lovíme názory“ s výroky, o kterých se bude diskutovat. Stejný výrok by měly mít 3–4 děti (např. ve skupině o 20 dětech vytvořit 5 různých výroků a každý napsat 4x).

Realizace:

1. Připravit si formuláře s výroky.
2. Každé dítě dostane jeden formulář „Lovíme názory“ (viz. dále), napíše do něj svůj vlastní postoj k dané problematice a zdůvodní ho.
3. Děti se rozejdou po místnosti a hledají někoho, kdo má formulář s jiným výrokem a zjišťují jeho postoj k dané otázce. Jeho odpověď zaznamenají. Osloví min. 3 další děti.
4. Děti se stejnými výroky utvoří skupiny, sdělí si vzájemně, jaké názory ulovily a snaží se diskuzí dospět k jednotnému postoji u daného výroku.
5. Skupiny představí ostatním, k čemu došly.
6. Aktivita je ukončena diskusí a hledáním řešení na otázky, které se během ní vytvořily.

Příklad výroků:

1. *Jsem jistě důležitější a platnější než ostatní členové a členky Lyčkamentu.*
2. *Mám větší důvěru od svých spolužáků ze třídy než jiní, protože si mě zvolili.*
3. *Mám málo úkolů v Lyčkamentu.*
4. *Chodím na zasedání Lyčkamentu pravidelně a včas.*
5. *Nečekám na instrukce k práci při zasedání Lyčkamentu.*
6. *Rád dělám věci po svém.*

Moje jméno:

Formulář: Lovíme názory

Výrok:

Můj názor:

Názor 1:

Názor 2:

Názor 3:

Názor 4:

Názor 5:

Který z názorů ostatních považuji za nejpřínosnější:

Který z názorů ostatních považuji za neobjektivní:

Který z názorů ostatních mě možná donutí změnit můj vlastní názor:

Aktivita 2: Kolotoč

Schopnosti efektivně řešit problémy, zamýšlet se nad různými způsoby řešení a porovnávat své názory s názory ostatních, jsou nezbytnou součástí k zajištění správného fungování nejen v žákovských parlamentech. Děti se v rámci této aktivity vyjadřují k danému problému, který je potřeba efektivně vyřešit. Aby našly řešení, porovnávají své názory s názory ostatních a snaží se nad problémem kultivovaně diskutovat. Výsledkem aktivity je nejenom vyřešení problému, ale také lepší porozumění jeden druhému.

Pomůcky: Velké papíry (flipcharty) s připravenými otázkami zaměřenými na nějakou problematickou situaci.

Realizace:

1. Děti jsou rozděleny do skupin po 3-6.
2. Každá skupina dostane jeden velký papír (flipchartový) s nadepsanou otázkou.
3. Skupiny napíší v časovém limitu (3–5 min.) vše, co je k tématu napadá.
4. Poté se skupiny prohodí a jdou k jinému flipchartu. Označí fixou výroky, se kterými souhlasí a připsou další návrh řešení. Všechny skupiny se musí dostat ke všem flipchartům až nakonec skončí zpět u svého.
5. Následuje diskuze nad výsledky, které se objevily na jejich papíru, představí je ostatním a hledá se možných řešení daných problematických situací.

Příklady otázek:

1. *Jak by měla vypadat spolupráce naší skupiny?*
2. *Může Lyčkamentu pomoci v rozvoji návštěva jiné ZŠ, kde mají zavedený žákovský parlament?*
3. *Měli by Lyčkament více komunikovat s vyučujícími než doposud a proč?*
4. *Proč je důležité zapojit do parlamentních aktivit všechny členy a členky Lyčkamentu?*
5. *Proč dochází v průběhu školního roku ke snižování počtu členů a členek Lyčkamentu?*

Aktivita 3: Sebehodnotící tabulka

Ačkoli je tato hodnotící aktivita hodně formální, bez evaluace a následné reflexe by nemohlo dojít k efektivnímu posunu v dalším fungování žákovského parlamentu. Děti do připravené sebehodnotící tabulky zaškrtnou, co se jim během jejich zapojení v žákovském parlamentu podařilo a nepodařilo. V následné konstruktivní diskuzi se všichni společně nad výsledky zamyslí a pokusí vymyslet způsob, jak zabránit opakování věcí, které se jim nepovedly a především, jak je správně řešit.

Pomůcky: Sebehodnotící tabulka

Realizace:

1. Rozdat dětem sebehodnotící tabulku (viz. dále) k vyplnění.
3. Vyhodnotit výsledky a udělat reflexi.
4. Sepsat, co by se dalo v práci parlamentu zlepšit.
5. Diskutovat nad výsledky a nejvhodnějšími řešeními.

Moje jméno:

Sebehodnotící tabulka

Otázka	Povedlo se to naprosto perfektně	Bylo to dobré	Mohlo to být o dost lepší	Nepovedlo se to, ale vím, jak to zlepšit	Nepovedlo se to a vůbec netuším, jak to zlepšit
Dařilo se nám mezi sebou rozdělovat úkoly a práci?					
Zvládli jsme naslouchat ostatním žákům ve škole a mluvit s nimi?					
Byli jsme schopni určit, co je při práci v Lyčkamentu podstatné a co ne?					
Dařilo se nám rozhodovat o věcech společně?					
Naslouchali jsme radám ostatních?					
Vedli jsme konstruktivní a přínosné diskuze?					
Zajistili jsme, aby všichni ve škole byli dostatečně informováni o tom, co Lyčkament dělá?					
Povedlo se nám zapojit do činností Lyčkamentu i ostatní žáky ve škole?					
Pracovali jsme jako jeden tým?					
Přístupovali jsme ohleduplně k mladším členům v Lyčkamentu?					

